

Зовнішні фактори впливу: район розміщення ОКІ, системи енергозбереження, виробничі зв'язки ОКІ та їх надійність, використані природні ресурси, кон'юнктура ринку, позитивний торговий баланс, ефективність системи загального управління, джерела фінансування, податкова система, штрафні санкції, доступ до зовнішніх кредитних ресурсів, відсутність або наявність інвестицій, правова система роботи ОКІ, міжнародна та внутрішньополітична обстановка, джерела НС, характерні для даної території.

Для попередження виникнення НС на ОКІ потрібно уважно враховувати всі наведені чинники впливу, що дозволить мінімізувати, а в деяких випадках повністю уникнути втрат та збитків від впливу НС різного характеру.

Література

Захист критичної інфраструктури в умовах надзвичайних ситуацій: монографія / С.І. Азаров, В.Л. Сидоренко, С.А. Єременко, А.В. Пруський, А.М. Демків; за заг. ред. П.Б. Волянського. Київ, 2021. 375 с.

ДО ПИТАННЯ ФОРМУВАННЯ ІСТОРИЧНИХ ПРОТОТИПІВ СУЧАСНИХ СХОВИЩ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ НА ПРИКЛАДІ СХРОНІВ-БУНКЕРІВ

Сошинський О. І., Мирошніченко А. О.

Національний університет цивільного захисту України м. Харків

Постановка проблеми. До історичних прототипів сучасних сховищ цивільного захисту слід віднести схрони, які масово будувалися на території України. Схрони (криївки) мали широкий спектр функціонального призначення. В них розміщували: цивільні жилі модулі, склади техніки та продовольства, господарські, шпиталь та інші приміщення аналогічні за функціями, які повністю задовольняють потреби для виконання функцій цивільного захисту.

Мета. Надати об'ємно-планувальну та конструктивну характеристику підземних бункерів-схронів часів 1917-1960 рр.

Обґрунтування отриманих результатів. Перші документальні згадування про схрони (далі бункери) датовані 1917-1920-х рр. в Придніпров'ї та Поліссі України. Конструкція бункера була представлена у вигляді викопаного заглиблення в шарі землі у формі паралелепіпеда, яке перекрите горизонтальною плитою перекриття на рівні 1,7-2,0 м від

рівня поверхні підземної частини підлоги. Вище - плита із дерев'яних брусків, укладених паралельно навряд з напуском на паралельні стіни. Зверху конструкція укрита земляним насипом з товщиною шару 1,0-2,0 м. Стіни бункерів були зміцнені вертикально розташованими дерев'яними брусками суцільною довжиною на повну висоту приміщення. Бункер місткістю на 1-3 людей виготовлявся в об'ємі однієї житлової підземної кімнати та був облаштований місцями для сну, розташованими одного над іншим в кілька рівнів. При місткості трьох і більше осіб бункер був оснащений санвузлом і виконувався у вигляді викопаного в стіні земляного простору розмірами 0,5х0,6 м в плані, та висотою 2-3 м з заглибленою відміткою рівня низу поверхні підлоги нижче загального рівня підлоги бункера на 0,7-1,5 м. При місткості 3-5 і більше осіб в стінах розміщували ніші для зберігання запасів провізії на 3-15 діб на кожен людину. При місткості 9 і більше осіб бункер будувався у вигляді мережі підземних кімнат об'єднаних між собою лазами. Об'ємно-планувальне рішення бункера, який складався з двох і більше підземних кімнат, між собою мали одно-рівневе та багато-рівневе рішення і розміщувалися як в одній площині, так і одна кімната над іншою. Кожне підземне приміщення бункера при місткості 5 та більше людей мало свою систему вентиляції, яка здійснювалось крізь два окремих, наскрізних отвори, діаметром 5-10 см. розташованих на протилежних стінах підземного приміщення на різних рівнях щодо рівня поверхні. Доступ в підземний бункер здійснювався крізь лаз з розмірами в перетині 0,5-0,6 м., який поєднував приміщення бункера-схрону з поверхнею рівня землі, де закривався лядою з дощок.

Практика використання бункерів під час військових дій надала позитивний опит для формування об'ємно-планувальних вимог, які в свою чергу стали підґрунтям для формування серії захисних споруд цивільного захисту.

Висновки. Таким чином інженерні властивості схронів можливо використовувати в якості прототипів сховищ індивідуального та колективного використання в умовах поширення НС природного та техногенного характеру.